

Fil OKA 2008 ZÁRÓJELENTÉSEK

RÉSZLETES ZÁRÓJELENTÉS

A **Korunk filozófiájának logikája és mentalitása** című kutatás (OTKA nyilvántartási szám: T 048370) **eredményeit összefoglaló, részletes jelentés.**

Nevezett Kutatás futamideje eredetileg 2005-2007 volt. Arra törekedve, hogy minél eredményesebb munkát végezzek, 2007-ben kérelmeztem, hogy a Kutatás futamideje - a támogatási összeg megnövelése nélkül - az eredetileg tervezettnél egy évvel hosszabb legyen. A teljes futamidő az engedélyezett egy éves meghosszabbítással így 2005-2008.

A témában hét könyv publikálását vállaltam, három könyvet és egy könyvfejetet már publikáltam, egy további könyv publikálása folyamatban van; két tervezett könyv anyagi fedezet híján nem jelent, kettőn pedig tovább dolgozom, mint terveztem.

A témában négy folyóirat-publikációt vállaltam, ötöt teljesítettem.

Nem szerepelt a Pályázatomban leírt vállalásaim között konferenciák létrehozása a kutatási témáimban, illetve ezek határterületein. Tizenkét ilyen konferenciát szerveztem (részletei alább, a II. részben), melyekkel kapcsolatosan szintén keletkeztek publikációk (felsorolva alább, az adott konferencia ismertetésében). Megemlítem, hogy ezek a Konferenciák a Pályázatom keretében folytatott kutatások tudományos közéletben való megjelenésének indikátorai közé tartoznak.

Ez a Részletes Zárójelentés a következő részekből áll:

- I. Publikált eredményeim a Pályázatomban szerepelt vállalásaim vonatkozásában (az erről adott összefoglalásban a vonatkozó könyvekről és folyóirat-publikációkról együtt számolok be).**
- II. Pályázatom témájával összefüggésben általam – és tíz Konferencia esetében a Profeoszorok Batthyány Körével közösen – szervezett és bonyolított Konferenciák.**
- III. Publikálásra előkészített kutatási eredményeim.**
- IV. Független idézettségemmel – és munkásságom elismerésével – kapcsolatosan két megjelent könyv vázlatos ismertetése.**
- V. Néhány a Pályázatomban vállalt feladat tovább tolódása.**

I. Publikált eredményeim a Pályázatomban szerepelt vállalásaim vonatkozásában.

I. 1. A 2005-ös évre vállalt, ”nyugati” és „keleti (japán)”) filozófiai összehasonlítására vonatkozó kutatásaimat eredményesen befejeztem, és 2006-ban könyv formájában publikáltam: Pethő Bertalan: *Japán út/viszony. Előzetes a XXI. századból.* Második kötet. Platon, Budapest, 2006. (379 oldal).

Ebben a könyvben kontrasztba állítottam a „keleti (japán)”) vs. „nyugati” mentalitást, és a különbségeiket elsősorban a képzelet, a fogalomalkotás és a világfelfogás és a tevékenykedés vonatkozásában tárgyaltam. A technikai civilizáció és az *alétheia* összefüggését vizsgálva arra a megállapításra jutottam, hogy Platón idaája a *tekhné alétheia*-ja. Ezt a megállapításomat korunkra nézve a 20. századi nyugati gondolkodás egyik mérvadó gondolkodójának, Heidegger-nek a filozofálása kapcsán a Lét-Igazság elemzése során specifikáltam. Azt észrevételeztem, hogy „/a/z *alétheia* a tárgyiasságában valósul olyan Igazsággá, ami tárgyi valóságnak megfelelő kijelentésben (adaeqatio) fejeződik ki, és ugyanakkor húzódik el az Újkor technikai civilizációjába, (időmetaforával élve) a tárgyi valóság elé, illetve (térmetaforával élve) mögé, sőt, a Létbe, a Lét megnyilatkozása mögötti rejlésbe. [...] A Nyugat Léttörténetében – pontosabban: a Létnek a „nyugatiságát” jellemző nyugati történelmében – az alapvonulat ennek a Létezésből/Lévőből eléje húzódó *alétheia*-nak az önnön rejlése felé utalása. A Lét elérhetetlen, de mindazonáltal olyan végső és legfőbb Elv, hogy a kifürkészhetetlensége ellenére az Ember (és Műve) definitivitását tartogatja ajándékként, noha ez a definitivitas, éppen a Lét semmitmondása miatt, csupán alibiként használatos. (I. m. 37-38. o.) Szemben ezzel a „Nyugatisággal”, a japán tükörben észlelt „Keletiség” jellemzőjét a következőképpen fogalmaztam meg: „önkísérlet-esemény a mediálisan konstruálódó valóságban” (i. m. 48. o.) A kétféle mentalitást és világfelfogást elsősorban a következő témákban hasonlítottam részletes elemzéssel össze: a szimulakrum ráolvasása a japán társadalomra és posztmodern szimulakrum; a szimulakrum alkalmatlansága a japán holonikus társadalomra; „bennszülött dekonstrukció” élet és halál; poszt-nukleáris fenséges és peratológiai fenséges; logika logicitása; medialitás; kontradiktórius önazonosság nyugaton és keleten; meghatározódó-félbenlevés; tisztesség.

I. 2. A 2005. évre vállaltam a kutatási témában írott tanulmányaim könyv formájában való megjelentetését. Vállalásomat teljesítettem: Pethő Bertalan: *Határjárás posztmodern Végeken.* Platon, Budapest, 2006. (445 oldal). Kiemelem a kötet tartalmából „A Média regulája” című, monográfia-terjedelmű (285-434. oldal, B/5 formátumban) 2005-ben írott tanulmányomat (rövid változata megjelent folyóiratban), melyben kísérletet tettem a Média logikájának és mentalitásának korszerű felvázolására. Ebben az írásomban tárgyaltam a Média ókori görög felfogásban rekonstruálható gyökereit, a Média újkori előzményeit és tömegkommunikációs formáját, majd részletesen foglalkoztam a jelenkori Médiaival. Ez utóbbi vonatkozásban kialakított elméletemet következő című fejezetekben

dolgoztam ki: posztmodern Média-ökonómia; a szuinguláris Más-Valakik publikuma; virutális Tantaloszok – kultúra és civilizáció között; a Média személyes Alanya; Platón barlangja: az imediátum elektronikus forgalmának előzetese; lélek-karosszériák; az Alany realitása. A tanulmány zárófejezetében a Média-szabályozás esélyeit taglaltam. A tanulmány Függelékében peratológiai szisztematizálást végeztem. Vázoltam a mentalitástörténeti módszert. Továbbá tizenhat kiemelt terminus (köztük a „diskurzus”, a „kommunikáció”, a „nyilvánosság”) definiálására tettem – a magyarázatuk során – kísérletet, és tárgyaltam az általam koncipiált, és a főszövegben már bevezetett „peremrelé” fogalmát. Ez utóbbi vonatkozásában szó van a főszövegben szintén kifejtett ökonomicitásról, melynek önálló kötetben való tárgyalása későbbre maradt. A tanulmányhoz 425 jegyzet – többségük interpretált hivatkozás a nemzetközi irodalomra – tartozik. Megjegyzem, hogy tudomásom szerint hasonlóan széles spektrumú Média-elmélet korábban nem jelent meg.

I. 3. A 2006. évre vállaltam a közreműködést a kutatási témában keletkezett vitaanyag publikálásában. Ez a könyv a szerkesztők áldozatos munkájának köszönhetően már 2005-ben megjelent: Zelei Miklós, Simon Adrienn, Janox (szerk.): *Hat vita*. Platon, Budapest, 2005 (425 oldal). A kötetben foglalt hat időszerű vitaanyag közül öt egy-egy – a jelenlegi beszámoló, és ennek (részben korábban szintén OTKA támogatással folytatott) előzményeit képező témában – általam írott könyv aktuális kérdéseiről a részvételemmel rendezett Konferencia vitaanyagát tartalmazza. Ezeknek a Konferenciáknak a tematikáját alább, a független idézettség kapcsán részletezem. Megjegyzem, hogy ez a könyv a témában folytatott kutatásaim széleskörű recepcióját dokumentálja.

I. 4. A normál és a poszt-normál tudományelmélet kontextusában pro-normál tudományelmélet körvonalait vázoltam fel (Poszt)Modern és pszichiátria. Ideggyógyászati Szemle 61; 5-6:200-203; A pszichiátria mai krízise, modern és posztmodern tudomány kontextusában. Psychiatria Hungarica 2008; megjelenés előtt)

I. 5. A 2007-es évre vállalt, már a 2005-ös vállalásaiban jelzett, majd a 2008-as évre áthúzódó, a mai gondolkodás és világfelfogás metafizikával való szembesítésére elsősorban „lét” és „logika” témában történő filozófiai kutatásaim egy részét eredményesen befejeztem, és 2008-ban könyvrészlet formájában, valamint két folyóirat-tanulmányban publikáltam: Pethő Bertalan: Lét és létrontás. In: Németh László (szerk.): *Tükrök*. Trefort Kiadó, Budapest, 2008, 191-246. Pethő Bertalan: Szellem és kórságai. *Korunk. Harmadik folyam* 19 (2008), 4, 11-21; 128. Pethő Bertalan: Létrontás – létépítés. *Polgári Szemle* 4 (2008), 4, 65-78.

Az említett publikációkban közreadott eredmény szakszerű filozófiai megfogalmazásának követése nem csekély jártasságot kíván az ontológia, a

logika és a nyelvészet terén. Ugyanakkor mind a kérdésfeltevés, melyből vizsgálódásomban kiindultam, mind pedig a következtetések, melyeket vizsgálódásom konklúziójaként megfogalmaztam, közérdekűek. A rövid folyóirat-publikációban mindhárom körülményre felhívtam a figyelmet abból a célból, hogy a vizsgálódás és a kifejtés nehézségei ne szegjék kedvét az olvasónak. A szak-filozófiai vizsgálódás menete ugyanis a levont következtetések megalapozását és indokolását szolgálják, maguk a következtetések azonban ezek nélkül is érthetők.

Röviden prezentálom most ezt a kutatásomat.

Az újabb magyarországi kulturális diskurzusban gyakran szerepel a „létrontás” kifejezés. Vizsgálódásomban ebből indultam ki. Hangsúlyoztam, hogy ha egy magyar ember a „létrontás” kifejezést hallja, érti, hogy miről van szó. Erről a szokványos (meg)értésről mondjuk, hogy a köznapi nyelv – angolul: „ordinary language” – használatába van ágyazódva a „létrontás” értelme és értelmezése.

Ami a „lét” szót illeti, flidéztem a magyar *lét* szó mai nyelvhasználatban való, és történetileg dokumentált jelentésmezejét, valamint a jegyzett szóösszetételeit. Másfelől a *lét* szótárilag megadott német nyelvű megfelelőinek áttekintése kapcsán megállapítottam, hogy a magyar és a német nyelvű kifejezések mindkét nyelven sajátosak részben annyira, hogy az egyik nyelvről a másikra fordításokban a különbségek nem dolgozhatók le teljesen. Hasonló viszonyok találhatók a magyar és az angol, illetve a magyar és a francia nyelv vonatkozásában. A magyar nyelv szempontjából a legfontosabb különbség az, hogy a magyar „lét” szónak – szigorúan grammatikai, és ennek megfelelő szemantikai értelemben véve – nincs megfelelője a nyugati gondolkodásban és filozofálásban meghatározó szerepet játszott és játszó (történetesen indoeurópai) nyelveken.

Lévén az ókori görög az egyetlen európai nép, amelyik filozófiát a saját nyelvhasználatából fejlesztett ki, vizsgáltam néhány görög létige-alak köznyelvi használatát. Majd pedig ezeknek Parmenidész egyik – a nyugati gondolkodást messzemenően kifejező és meghatározó – mondásában (B 6, 1-2) játszott szerepét.

Szabad fordításban Parmenidész idézett Mondása így hangzik: „Kell azt mondanunk és gondolnunk, hogy a Lévo van; van ugyanis Lét, nincs pedig nincs.” Arra irányítottam a figyelmet, hogy ebben a Mondásban a görög létige három különböző alakja (magyarul: lévo; van; lenni) forog szóban és vonatkozik egymásra. Ezt szószerinti, magyarul szükségszerűen nyelvtörő fordításban mutattam meg (zárójelben a görög létigeszavak olvashatók; az *emmenai* és az *einai* a „lenni” két nyelvjárási alakja): „Kell a mondás, és gondolnunk lévőt lenni (*eon emmenai*); van (*esztí*) ugyanis lenni (*einai*), semmi pedig nem van (*esztin*).”

Vizsgálódásomat kiterjesztem Platón és Arisztotelész filozofálásának létige-aspektusára és a létige két kiemelkedő szerepű származékára: az (általam „Lévőség” szóval fordított) *ouszia* főnévnek – és az Arisztotelész által képzett – *to ti én einai* (közelítő magyar fordításban „a Mivolt”) nyelvi fordulatnak a filozófiai használatára.

Ebben a vizsgálódásban – miként általában is – fontos szerepe van egyfelől a spontán köznyelvi szóhasználat, másfelől a különféle szaknyelvi szóhasználatok (és ezek fogalmi szintjei) megkülönböztetésének. Az utóbbiakat nevezzük „terminus”-oknak (a fogalmilag fejlett szintjeit pedig meta-, illetve meta-meta-terminusoknak). Ami a jelenlegi témánkat – a „létrontás”-t, és ennek kapcsán a „lét”-et – illeti, a létige bizonyos alakjai egyaránt előfordulnak mind spontán köznyelvi kifejezésekben, mind pedig különböző fogalmi szintű filozófiai diskurzusokban. Közülük a létige (magyarban folyamatos történésű) melléknévi igeneve – „lévő” – az egyik kiemelkedő jelentőségű kifejezés volt a nyugati filozofálás kezdeteiben, az ókori görög gondolkodás fejlődésében.

Ennek a fejlődésnek egyik fontos szakaszát tekintve azt állapítottam meg, hogy Arisztotelész filozofálásában döntő fordulat a *Lévő mint Lévő* terminusnak az Első Lévő és a Lévőség viszonyában történő felmerülésével következett be. A *Lévő mint Lévő* terminussal történelmileg újonnan jelentkező mondandó a Világ Innenre és Túlra – már ősi képzetekben meglévő – megoszlása Innenről kiinduló diszkurzív gondolkodásban való felfogásának a megrögzülése. Ami Túlra illeti, észrevételeztem, hogy Arisztotelész „isten”-bizonyítása csupán Nyelv-Mű. Amely Nyelv-Mű azonban a *Lévő mint Lévő* terminusban tematizált Végső Határokra menetelnek és a Végső Határokon Túlra vetésnek a konstrukciója. Ez a konstrukció pedig Arisztotelész gondolkodás-, világfelfogás- és mentalitás-történelmi Újdonsága: a Túlra szekularizációja felé tett korszakos jelentőségű lépés.

Megállapítottam továbbá, hogy a Nyelv-Mű, ami a diszkurzív gondolkodás és megfogalmazás Túlra irányzásának stratégiájában és manővereiben szövődik a lét-ige különböző alakjainak a használata során, a „Határ” vonatkozásában vált szófüzésekben ezek – szemiotikai értelemben vett – Jelöleteire (Referenseire). Észrevételeztem, hogy a Lévőség és a Mivolt közötti eltérésben kiütözik ugyan Végső Határ, de Arisztotelész csupán jelzi ezt, de nem tematizálja. Ily módon a Végső Határ a Lévő ügye marad. A Lévő vonatkozásában ütözik ki és a Lévőbe rejlik vissza. Arra a következtetésre jutottunk, hogy a *Lévő mint Lévő* ennek a kiütkezés/visszarejlés menetnek a terminusa. Továbbá azt állapítottam meg, hogy a Határnak ezen a felemás koncipiálásán bukik meg a *Metafizika*-könyv programja. Teológiává azért nem sikerül Arisztotelésznek felfejlesztenie az Első filozófiát, mert a gondolkodói eszköztárából hiányzik a Végső Határ terminusa.

A létige alakjainak használatában keletkező „Nyelv-Mű” metafizika kiépítésében játszott szerepét vizsgálva a Gottlob Frege által bevezetett mondat-, illetve fogalomfüggvény figyelembevételével „Lét”-függvényt koncipiáltam. Ennek bemutatásához elengedhetetlen, hogy röviden felidézem Frege leleményét; a „függvény” különböző értelmezéseire vonatkozó polémiát viszont mellőzöm.

Frege felfogásában a »Caesar meghódította Galliát« mondatban a »meghódította Galliát« mondatrész a függvény. Abban az értelemben,

ahogyan a » $2 \cdot x^3 + x$ « kifejezésben „a függvény tulajdonképpeni lényege” a » $2 \cdot ( )^3 + ( )$ «. Az üresen hagyott rész vár kitöltésre. A kitöltésre utaltsága miatt nevezi Frege a függvényt telítetlennek (ungesättigt). A telítő részt pedig argumentumnak nevezi. Az említett példamondatban a függvény argumentuma »Caesar«.

Hasonlóképpen – folytatja a gondolamenetét Frege –, a »német birodalom fővárosa« kifejezésben, amelyik „tulajdonnevet képvisel, és egy tárgyat jelöl (bedeutet)”, a »fővárosa« birtokszó a függvény. Ha argumentuma »a német birodalom«, akkor a függvény értéke »Berlin«.

Az első példamondat formalizálása egyszerűsíthető a $( )^3$ alakra. Meghagyva a „hatvány”-alakot – aminek a jelenlegi összefüggésben nincs jelentősége, vagyis más műveletjel szintén használható lenne –, a hatványkitevőt jelölhetjük az a szimbólummal.

Vegyük észre továbbá, hogy a második példamondatban megnevezett függvényérték figyelembe vételével a formalizmus egyenletté bővül. Ami a következőképpen írható fel:

$$( )^a = [ ] \quad (1)$$

ahol a »fővárosa« birtokszót, ami megfelel „a függvény tulajdonképpeni lényegének”, a hatványra (történetesen köbre) emelés jelöli, az argumentumot a $( )^a$ kifejezés zárójelpárosában kitöltetlen rész, a függvény értékét pedig a $[ ]$ zárójelpárosban lévő kitöltetlen rész.

A »fővárosa« kifejezésre megtartva a $( )^a$ jelölést – ahol a felső indexben lévő a a hatványra emelés jele, amely jel itt történetesen, Frege notációjából kiindulva, a genitivuszi birtokszót jelöli –, továbbá bevezetve »a német birodalom« = x és »Berlin« = y jelölést, a kitöltetlen részek kitöltésével a $( )^3 = [ ]$ egyenlet a következő: $x^a = y$.

Frege leleményének ismeretében a „Lét”-függvény koncepcióját a következő négy lépésben vázoltuk: (a) észrevételezzük, hogy az olyan filozófiai meggondolásban, mint amilyen például Parmenidész idézett Mondása, létige-alakok egymásra forgásában emelkedik sorra külön-külön olyan rangra bármelyik szóban forgó létige-alak, mely rangot a (magyar) „Lét” szóval jelöljük (emlékezzünk, hogy szigorúan grammatikai, és ennek megfelelő szemantikai értelemben véve nincs megfelelője a nyugati gondolkodásban és filozofálásban meghatározó szerepet játszott és játszó, történetesen indoeurópai nyelvekben); (b) az egymásra forgó létige-alakok közül – Parmenidész Mondásában három ilyen szerepel – sorra bármelyik elfoglalhatja a „a függvény (tulajdonképpeni lényege)”, az argumentum és a függvényérték helyét; (c) az éppen „Lét” rangra emelkedő létige-alakot véve függvényértéknek, és az iménti $x^a = y$ egyenletbe sorra behelyettesítve a szóban forgó létige alakokat, sorra ez utóbbiak egyike „Lét” rangú, például a

$$\text{lévő}^{\text{van}} = \text{lenni} \quad (2)$$

összefüggésben a „lenni” emelkedik „lét” rangra (permutálva a három szóban forgó létige-alakot a „lévő”, illetve a „van” emelkedik „lét” rangra); (d) a nyugati gondolkodásra jellemző végső filozófiai értelemben valamely létige-alak a több szóban forgó létige-alak függvényében fejez ki „Lét”-et.

Ebben az értelemben állapítottam meg, hogy Parmenidész Mondása „Lét”-függvény keletkezése a (nyugati) gondolkodásban. Figyelemmel arra, ami ebben a Mondásban bejelentkezik, és a nyugati gondolkodás történetében azután – Platón és Arisztotelész szólamlásaival gazdagodva – újra és újra mondatik, azt az észrevételt tettük, hogy a »Lét« a mindenkori „Lét”-függvény függvényértéke. Ebben a vonatkozásban vizsgálódva azt találtam, hogy »Lét« a létige-használatok fókusza, a létige-használatok fejleményei pedig az ebben a fókuszban keletkező, illetve adódó terminusaik.

Továbbá arra a következtetésre jutottam, hogy – a létige-használatok fókuszának vizsgálatakor egyfelől antero-fókusz, másfelől autofókusz megkülönböztetve, és megfogalmazásomban az iménti terminológiát használva – a „Lét” létige-autofókusz vetülete. Léven, hogy ez a vetület antero-fókusz(ok)/ra szakaszolódik, melyekben terminusok szerepelnek, a terminusok vonatkozásában a „Lét” a terminusokról a létige-autofókuszra visszavált/ód/ás terminusa.

Ebben az összefüggésben kerestem választ arra a kérdésre, hogy mi a „Lét”?

Válaszomat a következőképpen fogalmaztam meg: létige-Működ/tet/és.

Ez a létige-autofókusz. Mint Nyelv-Határ. Nem rögzül (még) (Határ-mint-)Médiummá, sem nem „reifikálódik”, sem nem „objektíválható”. Viszont Eleven a szóbahozatalokban. Az Átézés-Alany Elevenje. Már nem csupán Működés, de még nem Médium (ami által persze ez a Működés történik). A „Lét”-kérdésre első olvasatban talán meglepő válaszom – »létige-Működ/tet/és« – ebben az összefüggésben értendő: A „létige” a Nyelv-Használó Működését jelenti a Nyelv Működ/tet/éseiben.

Írásom második részében a minden bizonnyal Hamvas Béla által koncipiált „létrontás” terminus kapcsán foglalkoztam a magyar *lét* szóban (és szavakban) kifejeződő sajátos Létfelfogással, ami etno-lingvisztikai (a létige-használatok végső Határaitra irányuló vizsgálódást tekintve etno-peratolingvisztikai) összehasonlításban mutatkozik a (nyugati) metafizikában tetőző nyugati világfelfogással kontrasztban.

Megfigyeltem, hogy magyar nyelven a „*lét*” magyar anyanyelvi főnév előfordul a létige igei alakjaival vegyesen. Észrevételeztem, hogy a *lét* szó abban az értelemben nevesíti a létige-használatok autofókuszát, hogy az önnön gyökeréig visszamenőlegesen maga szintén Működés. A magyar nyelvű létige használatok sajátosságát ugyanakkor abban állapítottam meg, hogy előfordul a függvényük értékeként *lét*. Megkülönböztetésül a „Lét”-függvénytől, ezt a függvényfeleséget neveztem *lét-függvénynek (illetve magyar szövegben a * jelet – melyet idegen nyelvű diskurzusokkal

összehasonlításban használtam – mellőzve) lét-függvénynek. Szemben a „Lét”-függvénnyel, döntő különbségnek azt találtam, hogy a létige-függvényérték-lét nem az autofókusz felől a terminusok felé vezető úton (vagy a terminusoktól vissza az autofókusz felé) van félúton – mint a „Lét” –, hanem a Működés önerőre emelkedése nyelv-Médiumban. Megkülönböztetve a „Lét”-től, ami a terminusokról a létige-autofókuszra visszavált/ód/ás terminusa (és viszont), a létige-függvényérték-létet a létige-és létszó-használatok Működése nyelv-Médiumban Működésre kiváltódásának találjuk. Nem „mi-van”, hanem >mi-lét<.

Végső soron a magyar nyelvű létige használatok sajátosságát abban észrevételeztem, hogy a létige-függvényérték-lét a nyelv-Médiumban Működésre kiváltódásában Működőt fejez ki. Ebben az értelemben a lét Lény-önkifejeződés.

Ami nem jelenti sem azt, hogy ő, azaz a Lény lenne a lét, sem azt, hogy nélküle nincs, vagy nem lenne lét, sem pedig azt, hogy tőle vagy rajta függne lét (tartsa bár netán ömagát létnek). Hanem azt jelenti, hogy a terminusai és metaterminusai mentén visszatérül önmagához, önmagába, ahonnan a terminusaira és metaterminusaira kél.

A metafizikában tetőző nyugati világfelfogással – melyben a „Lét” az autofókusz vetülete – kontrasztban ez a megállapítás azt jelenti, hogy a lét – a *lét – Lény-önkifejeződésben Működés. Vagyis magának az autofókusz-történésnek a neve.

Beszámítva észrevételezésemet, mely szerint Arisztotelész „A Léví sokféleképpen mondatik” szövegéhezatalaiban a létige-autofókusz Eleven, arra a megállapításra jutottam, hogy a metafizika kiépítése során akkor szakadt el a nyugati gondolkodás ettől az Eleventől, amikor a létige-használatok anterofókuszában kiképződő terminusokhoz (metaterminusokhoz, és így tovább) ragaszkodott, miközben dogmatizálta ezekben a világfelfogást, különösen a latinizáció során, majd pedig ezt követően.

Ebben a folyamatban keletkezett olyan világfelfogás, melyben a létet – pontosabban szólva: a „Lét”-et – „Médiúm”-nak vélik. Nem a Médiúm-vagy Média-elmélet értelmében, hanem abban az értelemben, hogy (a) a „Lét” (illetve a »Lét«) működteti az embert, sőt a Világot (b) ily módon a „Lét” (illetve a »Lét«) „abszolút”, (c) vagyis túl van minden Medialitáson (azaz Működőként a Túlnan, aki/ami az Evilág Működtetőjeként Evilág vonatkozásában transzszcendens Médiúma ugyan az evilági Működéseknek, de mint Transzcendencia Működés-előzménye önmagának, mint Működ/tet/ő-Médiúmnak), (d) ezért róla szólva a bármiféle néven nevezendő 'médiúm' (például *tekhné*, technika, artificialitás) – ami pedig a hallgatóságos, vagy már feledésbe ment kiindulása ennek a világfelfogásnak – tabu lett. Arisztotelész filozofálásának nagy tanulsága ugyanakkor, hogy ő nem rögzíti bele a Működ/tet/ést (szakkifejezés-)Médiúmokba, hanem (ismételtük nyomatékosítás céljából) filozófiai kifejezései a – jöllehet, nem kérdezett, sőt szóvá sem tett – „Lét” Elevenjei.

Rátérve Hamvas filozofálásának megbeszélésére, megállapítottam, hogy az írásaiban egyaránt előfordul a >lét< szó a (nyugati) metafizikával egyező, és a sajátosan magyar használatban. Ami pedig a „létrontás”-t illeti, arra a megállapításra jutottunk, hogy ez a terminus magyar sajátosság: hungarikum. A magyar >lét< szó használatának és jelentésének vonatkozásában keletkezett. Abban a világban, melyben az ember a Létet a lét (a >lét<) értelmében fogta fel. A romolhatatlanság (nyugati Lét-felfogásra jellemző, és már Anaximandrosz által hirdetett) filozofémájával szembe állítva – és használva ugyan a görög létige melléknévi igenevét („Lévő”; *on*), de elhatárolódva az ebből a szóból (egyébként csak az Újkorban) képzett *ontológia* metafizikai jelentésmezejétől – a „létrontás” terminus elsősorban a onto-hungarikum.

Hangsúlyoztam, hogy Hamvas Béla intuícióját és filozofáló készségét dícséri, hogy felismerte a sajátos eseményt, megalkotta a megnevezésére a diagnosztikus, mi több, kordiagnosztikus értékű „létrontás” szót, és írásműbe foglalta az ezzel kapcsolatos gondolatait. Ugyanakkor kiemeltem, hogy (nyugati) metafizikával való felemás viszonya – és önnön miszteriozitása – miatt Hamvas nem fejtette ki leleményének a tulajdonképpeni sajátosságát, és azokat a következtetéseket sem vonta le a kellő szélességben és részletességgel, melyek a „létrontás” vonatkozásában megtehetőek.

Hamvas kordiagnózisának legfájóbb hiányosságát abban észrevételeztem, hogy a létrontás tényleges, vagyis nem-metafizikai (nem a metafizikai Transzcendenciában vélt) ellenpárját, a lét-épületességet, az Ép-lét esetét – ami szintén személyes felelősséget ró az emberre, a Működés Médiummá tételének, a lét-építésnek a felelősségét – nem észrevételezte.

Ezzel a megállapítással érkeztem el jelenkorunkhoz, melyben a létromlás-kifejezéseknek minden korábbinál nagyobb hatása van, mert találunk világunk elevenjére. Jeleztem, hogy elsősorban Vass Csaba, Bogár László, Czakó Gábor és Baji Lázár Imre viszi tovább a hamvasi hagyományt, a recepciót mai kordiagnózis felállításában folytatva.

Közbevetőleg megjegyeztem, hogy Határ Győző és magam is, tettünk – Hamvas Bélától függetlenül (és egymástól szintén függetlenül) – olyan kordiagnosztikai jelentőségű megállapításokat (néhány terminusunkat példaképpen említettem), melyek „létrontás”-t fejeznek ki, vagy ennek a jelentésmezejébe tartoznak. Ugyanakkor leszögeztem, hogy a „létrontás”-ra való felfigyelés, és ennek a terminusnak bevezetése, egyedül és kizárólag Hamvas Béla originális teljesítménye és érdeme.

Összefoglalólag észrevételeztem – és ez a konklúzió, amelyik a szakszerű filozófiai vizsgálódás követés nélkül közérthető és közérdekű –, hogy noha a „létrontás” „létépítés”-sel jár párban, „létépítés” (Lét-építés) nincs tematizálva sem Hamvas, sem a kurrens „létrontás”-Beszélyekben.

Márpedig – ezt hangsúlyoztam – a „létépítés” – Mediál/ód/ás vonulatban pontosított – tematizálása gyakorlati feladatokat ró arra, aki ezt megszívleli. Enélkül hiú szólam létromlásról beszélni. Továbbá, a lét mint lény (onto-hungarikum) felismerése minden egyes embert, és

összességükben ezenfelül még a Népet, önmagáért való felelősségre ébreszti.

II. Pályázatomban témájával összefüggésben általam – és tíz Konferencia esetében a Professzorok Batthyány Körével közösen – szervezett és bonyolított Konferenciák.

1. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja
és a Professzorok Batthyány Köre

NEMZETSTRATÉGIAI ALAPPILLÉREK I.

címmel konferenciát

rendez

*2005 február 23-án, szerdán, délután 5
órai kezdettel*

*A Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében*

Üléselnök Pethő Bertalan

Megnyitót mond Náray-Szabó Gábor

*Bogár László: Nemzetstratégia globális háttérrel.
(15 perc)*

*Cséfalvay Zoltán: Globalizáció - utak és
esélyek (15 perc)*

*Botos Katalin: A magyar nemzet gazdasági
stratégiája (15 perc)*

*Vass Csaba: Nemlegitim hatalmi rendszer,
puha diktatúra*

*és puha világháború a globalizáció
korában (15 perc)*

*Kiss Endre: Globalizáció és nemzetstratégia
(15 perc)*

*Ohnsorge-Szabó László: Adósságaink és EU
tagságunk (15 perc)*

Balázs Zoltán: Globalizáció és konzervativizmus (15 perc)

Vita

Összefoglaló zárszó: Pethő Bertalan

2. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja,
a Professzorok Batthyány Köre
és a Magyar Kultúra Alapítvány

**NEMZETSTRATÉGIAI
ALAPPILLÉREK II.**

MÉDIA – REGULÁCIÓ

*címmel konferenciát
rendez*

***2005. április 20-án, szerdán, délután 5 órai
kezdettel***

a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában,
1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
(várbusszal a Mátyás-templomnál),
I. emelet, Deák-terem.

3. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja,
és a Professzorok Batthyány Köre

**NEMZETSTRATÉGIAI
ALAPPILLÉREK III.**

MUNKA ÉS FOGLALKOZTATÁS

*címmel konferenciát
rendez*

***2005. május 4-én, szerdán, délután 5 órai
kezdettel***

*A Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében*

Üléselnök: Pethő Bertalan

**4. NEMZETSTRATÉGIAI
ALAPPILLÉREK IV.**

KÜLPOLITIKA

címmel konferenciát

rendez

*2005. november 2, szerdán, délután 5 órai
kezdettel*

*A Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében*

Üléselnök: Pethő Bertalan

5. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja,
és a Professzorok Batthyány Köre

**NEMZETSTRATÉGIAI
ALAPPILLÉREK V.**

***Egyensúlyi gazdaságpolitika és
nemzetstratégia***

címmel

kerekasztalvitát rendez

*2005. december 7, szerdán, délután 5 órai
kezdettel*

*A Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében*

A kerekasztal résztvevői:

*Bogár László
Botos Katalin
Cséfalvy Zoltán
Mellár Tamás
Ohsorge-Szabó László*

Moderátor: Pethő Bertalan

Beszámoló erről a Konferenciáról:

Egyensúlyi gazdaságpolitika és nemzetstratégia. Ohsorge-Szabó László összeállítása a KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja és a Professzorok Batthyány Köre 2005. december 7-én rendezett „Egyensúlyi gazdaságpolitika és nemzetstratégia” c. Konferenciájáról. *Polgári Szemle* 2 (2006), 1, 42-47.

Konferencia címe, helye, ideje

1. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja,
és a Professzorok Batthyány Köre

NEMZETSTRATÉGIAI ALAPPILLÉREK VI.

Prospektív identitás vagy alkalmi konfiguráció?

címmel kerekasztalvitát

rendez

*2006. március 8-án, szerdán, délután 5 órai
kezdettel*

A Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében
(Budapest, VI., Lendvai u. 5 = Andrásy ut 108.)

Publikáció erről a Konferenciáról:

1. Megyeri Dávid: *Nemzeti identitás nélkül nincs jövő. Magyar Nemzet* 69, 2006, 68, (2006. március 10.), 8.
2. Ludvig Károly (összeállította):
Prospektív identitás vagy alkalmi konfiguráció. *Polgári Szemle* 2 (2006) 6, 54-57.

2. A KJF Posztmodernológiai
Kutatóközpontja,
és a Professzorok Batthyány Köre
**NEMZETSTRATÉGIAI
ALAPPILLÉREK VII.**

**Hatalom és demokrácia
„Panem et circenses” vagy
önkormányzás?**

*címmel kerekasztalvitát
rendez*

**2006. október 25-én, szerdán, délután 5
órai kezdettel**

*a Kodolányi János Főiskola Budapesti
Intézetének előadótermében*

1. **Pethő Bertalan: ÖSSZEFOGLALÓ ZÁRÓSZAVAK.**
**Kölcsönös Hazudozáson Alapuló Társadalmi
Szerződés (KHATSz)
ökonómiája és a Népfelölősség.**
**2007. április 25-én, szerdán, délután 5 órai kezdettel
a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában
A KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja
és a Magyar Kultúra Alapítvány szervezésében**

2. Pethő Bertalan:
POMPEJI VÁRTÁN. TÖRTÉNELEM-PERATOLÓGIAI
VÁZLAT.

*Posztmodern korszakváltás – mi Végre?
címmel konferencia a Posztmodernológiai Kutatóközpont
5 éves fennállása alkalmából.*

**2007. február 21-én, szerdán, délután 3 órai kezdettel
a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában,
A KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja
és a Magyar Kultúra Alapítvány serezésében**

Beszámoló erről a Konferenciáról:

Pethő Bertalan: Korszakváltásunk 07. *Magyar Hírlap* 40 (2007), 41
(február 17. Hétféje) 16. o.

MEGHÍVÓ és UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉS

A KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja,
a Professzorok Batthyány Köre
és a Magyar Kultúra Alapítvány

NEMZETSTRATÉGIAI ALAPPILLÉREK VIII.

MÉDIA '08

PHARMAKON – és Antidotum?

Bináris brain-stormingek

címmel konferenciát rendez

2008. április 16-án, szerdán, délután 5 órai kezdettel
a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában,
1014 Budapest, Szentháromság tér 6. (várbusszal a Mátyás-templomnál),
I. emelet, Deák-terem.

Üléselnök: Náray-Szabó Gábor

Balogh Tibor és Botond Gyula

Szuggesztibilitás – médiadiktátumok – és a kultúra:
(mint a rossz közérzet különös identifikálója)

Baji Lázár Imre és Janox

Média-írásbeliség

Gazsó L. Ferenc és Zelei Miklós

„Miért szép?” – A Magyar Média 2008-ban

Teller Gyula és Vass Csaba

A média, mint a nem-legitim hatalmi rendszer része

Az elnémított állampolgár – Médiadiktatúra és médiatartalmak

Felkért hozzászóló Bódi Zoltán

A párbeszéd idõtartama 20-20 perc – vita a párbeszédet követõen

Összefoglaló zárszó: Pethõ Bertalan

Náray-Szabó Gábor üléselelnök zárószavai

*A Konferenciára és a vitában való részvételre tisztelettel meghívjuk.
KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja. Professzorok Batthyány Köre.
Magyar Kultúra Alapítvány*

08 04 17: PETHÕ BERTALAN RÖVID BESZÁMOLÓJA A FÖNTEBBI RENDEZVÉNYRÕL:

A Magyar Kultúra Alapítvány Várbeli, reprezentatív székházában 5 órai kezdettel rendezett föntebbi Konferencia nagyon sikeres volt. Körülbelül harmincan vettek részt. Az előadások és az élénk vita fél 8-kor ért véget. Utána 8 óráig folyt eszmecsere a KJF által biztosított büfében. Az előadások előadó párosokra tagolása eredményes innovációnak bizonyult. Az előadók lényegre törõbben, ugyanakkor mondanivalójára a szokásosnál nagyobb figyelemmel fogalmaztak, és már előadás közben valódi interaktív kommunikáció alakult ki. A meghirdetett programhoz képest változás az volt, hogy Bódi Zoltán a betegsége, Gazsó L. Ferenc pedig váratlan akadályoztatása miatt nem volt jelen. Gazsó L. Ferencsel közösen Zelei Miklós április 15-én felkészült a 16-i szereplésükre, melyet Zelei Miklós egyedül, fordultatos, leleményes és erõtéljes mondanivalójú performance-ként adott elõ. Az előadók a saját, külön-külön egyaránt jelentõs koncepciójukat terjesztették elõ, többen reflektáltak Pethõ Bertalan „A Média regulája” címû tanulmányában (megjelent Pethõ Bertalan: *Határjárás posztmodern Végeken*. Platon, Budapest, 2006. kötetben) kifejtett elméletnek a Negyedik Hatalmi ágról szóló, és a Média-szabályozással foglalkozó részére. Legrészletesebben megbeszélte a Média-szabályozás univerzális vs. partikuláris elvek szerinti felépíthetősége volt. A 2005-ben rendezett, szintén igen sikeres Média-konferencián elhangozottak jelenlegi tovább gondolását a Károli Gáspár Református Egyetem Kommunikáció- és Társadalomtudományi Intézete által 2008 májusában rendezendõ, Vass Csaba által szervezett Média-Konferencián folytatjuk.

MEGHÍVÓ

A KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja,
a Professzorok Batthyány Köre
és a Magyar Kultúra Alapítvány

NEMZETSTRATÉGIAI ALAPPILLÉREK IX.

A TUDOMÁNYOK MA ÉS A JÖVŐNK
Egészségügy, népesedés, ökológiai rendszer

címmel konferenciát rendez

2008., október 29-én, szerdán, délután 5 órai kezdettel

a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában,
1014 Budapest, Szentháromság tér 6. (várbusszal a Mátyás-templomnál),
I. emelet, Deák-terem.

Üléselnök: Pethő Bertalan

Náray-Szabó Gábor: Merre tart a haladás?

Bogár László: Lefelé a létezés lejtőin

Vass Csaba: Mechaniké, techné és a posztmodern tudományfelfogás

Ifj. Zlinszky János: Az ökológiai rendszer helyzetéről

Németh György: Az öregedés és a nyugdíj - globális összefüggésben

**Ohnsorge-Szabó László: A közgazdaságtan és posztmodern
problémáink**

Felkért hozzászóló: Botond Gyula

Prugberger Tamás

Vita

Pethő Bertalan üléselnök zárószavai

*A Konferenciára és a vitában való részvételre tisztelettel meghívjuk.
KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja. Professzorok Batthyány Köre.
Magyar Kultúra Alapítvány*

XX

MEGHÍVÓ

A KJF Posztmodernológiai Kutatóközpontja,
a Professzorok Batthyány Köre
és a Magyar Kultúra Alapítvány

NEMZETSTRATÉGIAI ALAPPILLÉREK X.

ÁLLAM ÉS TÁRSADALOM
legitimitásproblémák lokálisan és globálisan
címmel konferenciát rendez

2008. december 2-án,
KEDDEN
délután 17 órai kezdettel

a Magyar Kultúra Alapítvány Székházában,
1014 Budapest, Szentháromság tér 6. (várbusszal a Mátyás-templomnál),
I. emelet, Deák-terem.

Üléselnök: Náray-Szabó Gábor

*Varga Csaba: Engedetlenség és engedelmisség,
avagy az egyén lehetőségei egykor és most*

Bogár László: Vázlatok egy lehetséges nemzet-stratégiához

Botond Gyula: A demokrácia ideája és valósága

Molnár László: Állam és társadalom a posztmodern korban

Techet Péter: A létező kapitalizmus keresztény bírálata

Teller Gyula: Nevelés és demokrácia

Felkért hozzászóló: Botos Katalin

Vita

Összefoglaló zárszó: Pethő Bertalan

Náray-Szabó Gábor üléseelnök zárószavai

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

EGYÉB KONFERENCIA:

Pethő Bertalan: Főreferátum „A Média regulája” címmel,

**A Károli Gáspár Református Egyetem Kommunikáció- és
Társadalomtudományi Intézete által szervezett Média-Konferencián, 2005.**

nov. 30.,

Budapest, VIII., Reciczky u. 4c.

Koreferátum: Pokol Béla, Vass Csaba, Taxner Ernő

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A Kodolányi János Főiskola Posztmodernológiai Kutatóközpontja

JAPÁN TÜKÖRBEN

címmel kerekasztalvitát rendez

Pethő Bertalan *Japán út/viszony* című kétkötetes könyvének témáiról,

a szerző részvételével

2006. november 22-én, szerdán, délután 5 órai kezdettel

A Kodolányi János Főiskola Budapesti Intézetének előadótermében
(Budapest, VI., Lendvai u. 5 = Andrásy út 108. (a Millenáris földalatti Bajza utcai
megállójától 2 percre)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Korunk – Budai Porta

ÁPRILISI RENDEZVÉNYE

A szellem lázgörbéi

Április 25-én, pénteken, 17 órától a Bem Mozi kávézójában (II. ker., Margit krt. 5/A-B) beszélgetnek a **Korunk** folyóirat áprilisi számából kiindulva meghívottaink:

Pethő Bertalan - egyetemi tanár, az MTA doktora, a KJF

Posztmodernológiai Kutatóközpont alapító igazgatója, az Endogén

Pszichózisok Kutatása Egyesület elnöke

Vajda Mihály - egyetemi tanár, akadémikus, az MTA Filozófiai Bizottság elnöke

A rendezvény házigazdája és moderátora: **Balázs Imre József**, a Korunk főszerkesztője, és **Rigán Lóránd**, a Korunk szerkesztője, aki a beszélgetés során ismerteti a lapszámot.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

III. Publikálásra előkészített kutatási eredményeim.

Az említett témában részben már kidolgozott, részben tovább folyó kutatásaim bővebb, és részletesebben kifejtett eredményeit 2009-ben publikálom könyv formájában, „A lét Léte” címmel. Ebben a nagyobb részt nyomdai előállításra megszerkesztett anyagot tartalmazó kötetben metodológiai és peratológiai Bevezetés, továbbá négy fejezetet képező négy tanulmány szerepel:

IV. Független idézettségemmel – és munkásságom elismerésével – kapcsolatosan két megjelent könyv vázlatos ismertetése.

Független idézettségem 2007-tel bezárólag minimum 533 (2003-ig a MTA Közterületi Adattárban van rögzítve; az Adattár frissítése folyamatban van). Független idézettségem jelenlegi zárójelentésemre vonatkozó részének dokumentálásaként beszámolok a fentebb már említett, 2005-ben publikált *Hat vita* című kötetben szereplő öt Konferencia-anyag tematikájáról és felsorolom azokat a résztvevőket, akik ezeken a Konferenciákon foglalkoztak a könyveimmel (néhány résztvevő azonosítása nem sikerült, néhány vitapartner szövege pedig technikai hiba miatt nem lett rögzítve magnószalagon a Konferencia során).

A „SZÁZADFORDULÓNK – KONTEXTUSBAN” című Konferencia témája a *Poszt-posztmodern. A kilencvenes évek. Vélemények és filozófiai vizsgálódások korszakváltásunk ügyében* (Válogatta és szerkesztette Pethő Bertalan. Platon, Budapest, 1997., 710 oldal + 24 oldal színes melléklet.: Angol cím, a kötet címegegyében feltüntetve: *Post-postmodern: The nineties. Opinions and philosophical investigations concerning our change of era. A Hungarian-language anthology with THESES FOR A POSTMODERNOLOGY written by the Editor in English.*) kötetem volt (*Hat vita*, id. kiadás, 19-99. oldal) . A vitában írásos anyaggal, illetve a diskusszióban – velem együtt – részt vett (az első szereplésük sorrendjében

felsorolva): Pomogáts Béla, Határ Győző, Széles Klára, Kristó Nagy István, Ohnsorge-Szabó László, Molnár László, Csete György, Csete György, Baji Lázár Imre, Kiss Endre, Kéri Elemér, Tóth Éva, Kalmár Jenő, Szántai Éva, Nagy Pál, Bohár András, Domokos Mátyás, Kulcsár-Szabó Zoltán, Zsávolya Zoltán, Bodor Béla, Kukorelly Endre, Ács Margit,

A „TÍZ ÉV – „A POSZTMODERN AMERIKÁBAN” ÉS ITTHON (1991–2001) BESZÉLGETÉS VAY TAMÁS (PETHŐ BERTALAN) A POSZTMODERN AMERIKÁBAN CÍMŰ, 1991-BEN MEGJELENT MŰVÉNEK MA IS ELEVEN PROBLÉMAKÖRÉRŐL” című Konferencia a Mücsarnokban volt, a Vay Tamás írói néven publikált *A Posztmodern Amerikában* (Platon, Budapest, 1991; 603 oldal, 124 illusztrációval) könyvem megjelenésének 10 éves évfordulója alkalmából (*Hat vita*, id. kiadás, 101-177. oldal). A vitában írásos anyaggal, illetve a diszkusszióban – velem együtt – részt vett (az első szereplésük sorrendjében felsorolva): Hámori József, Széky János, Kántor Lajos, Grendel Lajos, Határ Győző, Halász László, Molnár László, Abádi Nagy Zoltán, V. Gilbert Edit, Báger Gusztáv, Ohnsorge-Szabó László, Kiss Endre, Botond Gyula, Kristó Nagy István, Zelei Miklós, Kéri Elemér, Barabás Márton, Baji Lázár Imre, Bodor Béla, Kukorelly Endre, Ludvig Károly.

A *FILOZÓFIA HÍG MOSLÉKA*. DISPUTA PETHŐ BERTALAN A FILOZÓFIA HÍG MOSLÉKA MARXIZMUS ÉS ÁTFOLYÁSAI A POSZTMODERNBE/POSZTKOMMUNIZMUSBA (ELSŐ ÉS MÁSODIK FÉL/ADAG/) CÍMŰ KÖNYVÉRŐL című vitaesten (*Hat vita*, id. kiadás, 179-239. oldal) írásos anyaggal, illetve a diszkusszióban – velem együtt – részt vett (az első szereplésük sorrendjében felsorolva): Monostori Endréné, Zelei Miklós, Kéri Elemér, Kiss Endre, Ohnsorge-Szabó László, Molnár László, Beke Albert, G. Havas Katalin, Tóth Barnabás, Baji Lázár Imre, Csete György. A vitaesten felvételt készített a Duna Televízió, melyet később sugárzott.

A KÓD ÉS RETTENTÉS – TÍZ ÉV: KORUNK FILOZÓFIÁJA: KONFERENCIA PETHŐ BERTALAN 1992-BEN MEGJELENT KORUNK FILOZÓFIÁJA CÍMŰ KÖNYVÉNEK 2001. SZEPTEMBER 11-ÉN AKTUALIZÁLÓDOTT TEMATIKÁJÁRÓL című Konferencián (*Hat vita*, id. kiadás, 241-298. oldal) két könyvem problematikájáról volt szó: *Korunk filozófiája* (Platon, Budapest, 1992, 219 oldal) és *Civilizációra törő öngyilkos akarat. 2001. szeptember 11-e filozófiája* (Platon, Budapest, 2002, 214 oldal). A Konferencián írásos anyaggal, illetve a diszkusszióban – velem együtt – részt vett (az első szereplésük sorrendjében felsorolva): Halász László, Ohnsorge-Szabó László, Botond Gyula, Csató Péter, Tandori Dezső.

A *Bartók rejtekútja* (Gondolat, Budapest, 1984, 275 oldal) könyvem megjelenésének húsz éves évfordulóján a Magyar Kultúra Székházában került sor a HOVÁ LETT A BARTÓK-MODELL? című Konferenciára (*Hat vita*, id. kiadás, 365 - 445. oldal). A Konferencián írásos anyaggal, illetve a diszkusszióban – velem együtt – részt vett (az első szereplésük

sorrendjében felsorolva): Hámori József, Makovecz Imre, Baji Lázár Imre, Szabados György, Kéri Elemér, Kiss Endre, Kósa Ferenc, Lászlóffy Aladár.

Szintén a témában folytatott kutatásaim recepciójának és független idéettségem jelenlegi zárójelentésemre vonatkozó részének dokumentálásaként számolok be arról, hogy nekem dedikált könyv jelent meg 2007-ben: Zelei Miklós, Janox, Hajnal V. Csaba, Simon Adrienn (szerk.): *Határ-kerülés. Pethő Bertalan hetvenedik születésnapjára*. Platon, Budapest, é. n., 356 oldal. Ebben a kötetben három tanulmány, Határ Győző, Kiss Endre és Ohnsorge-Szabó László szövege kifejezetten a filozófiai munkássággal foglalkozik kritikailag. Néhány rövidebb írásnak és inkább irodalmi műfajú esszének szintén az általam munkált filozófia a témája; ezeknek az írásoknak a szerzői (a kötetben szereplésük sorrendjében): Janox, Isztray Botond, , Baji Lázár Imre, Hagymás István, Botond Gyula, Podmaniczky Szilárd. Inkább érintőlegesen, vagy nem filozófiai témában kapcsolódik a munkásságomhoz a következő szerzők szövege (szintén a kötetben szereplésük sorrendjében): Hajnal V. Csaba, Molnár László, Zsolnai László, Frank J. Landy, Tusnady Gábor, Lászlóffy Aladár, Kántor Lajos, Albertini Béla, Barabás Márton, Ludvigh Károly, Hoppál Mihály, Jankovics Marcell, Csete György, Gerevich József, Tandori Dezső, Gráf László, Zelei Miklós.

V. Néhány a Pályázatomban vállalt feladat tovább tolódása.

A téma tervezettnél részletesebb kidolgozása miatt nem került 2005-2008-ban publikálásra a Tentamen peratologico-oeconomicum, I. kötet és a Határjárás a művészetek Végein c. kötet.

A rendelkezésre álló pénzügyi támogatás szűkössége, és így a kiadásra fordítandó pénz hiánya miatt maradt el a Lét és irodalom, II. kötet és a Repertórium – öt posztmodern könyvről c. két könyv publikálása.